

A magyar textil- és ruhaipar 2012-ben

Máthé Csabáné dr.

Kulcsszavak: Textil- és ruhaipar, Statisztikai adatok

Termelés és árbevétel

Az I. táblázatban bemutatott termelési indexek idősorán látható, hogy 2010 óta a textil- és ruhaipar jobban teljesít, mint a korábbi években, amikor e két szakágazat termelése évről évre csaknem mindig két-számjegyű visszaesést mutatott. 2010-ben már érezhető volt a javulás, az utolsó két évben pedig nőtt a termelés, és az ágazat jobban szerepel, mint a feldolgozó ipar egésze. Erre nagyon régóta nem volt példa. Bár a textil- és ruhaipar mindkét alágazata javult az előző évekhez képest, de a 100 feletti értékek a textiliparnak köszönhetőek, amely a 2010-ben és 2011-ben elért 16,8 ill. 20,4%-os növekedése után 2012-ben is 12,6% növekedést ért el. A ruhaipar termelési értéke folyó áron hosszú idő óta először nem csökkent (90,73 milliárd Ft, a 2011 évi 89,99 milliárd Ft-tal szemben). A textilipar folyamatos növekedésének eredményeképpen a textilipar 2011-ben az árbevételt tekintve megelőzte a ruhaipart.

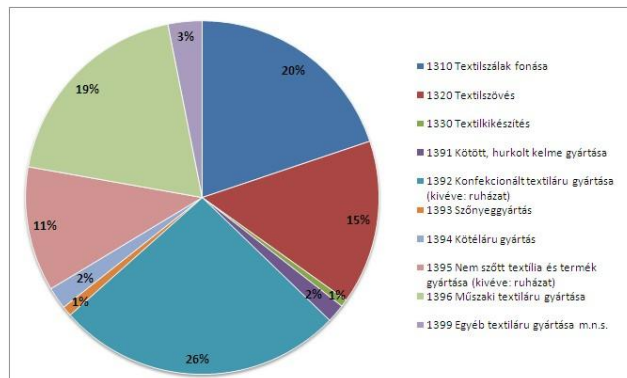
I. táblázat. A termelés változásának indexe

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Textil- és ruhaipar	88,5	96	86,3	80,2	83,3	96,5	108,8	105,8
Feldolgozó ipar	107,7	110	108,7	98,2	81,6	111,8	105,8	98,4

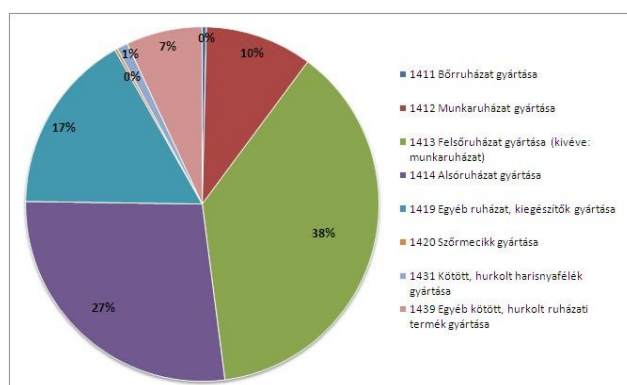
Az egyes szakágazatok termelési értékét és a termelési indexeit láthatjuk 2010-re és 2011-re vonatkozóan a II. táblázatban. A táblázat azt mutatja, hogy a legnagyobb növekedést a szakmaterület innovatív szegmensei produkálták, a textiliparban az egyéb textilárúk, amelyek közé a lakás- és a műszaki textiliák tartoznak. A ruházat területén jelentős növekedés volt a munkaruházatnál. A harisnya-zokni termékcsoportban a nagy növekedés az alacsony bázisnak tudható be.

II. táblázat. Az egyes szakágazatok termelése és annak változása

TEÁOR	2011	2012	2011	2012
13 Textilipar	94 233	109 428	120,4	112,6
13.1 Fonás	22 831	21 406	112,8	89,0
13.2 Szövés	15 358	16 449	104,4	102,6
13.3 Kikészítés	1 471	722	55,4	45,8
13.9 Egyéb textilárúk (lakástextil, műszaki textiliák stb.)	54 572	70 550	134,2	127,8
14 Ruhaipar	89 995	90 727	98,7	98,5
14.1 Ruházat gyártása, kivéve bőrruházat	81 822	83 262	98,4	99,1
14.12 Munkaruházat	6 781	8 896	89,2	124,8
14.13 Felsőruházat	34 694	34 272	97,9	96,0
14.14 Alsóruházat	25 944	24 751	98,9	92,8
14.3 Kötött és hurkolt ruházat	8 069	7 243	101,9	90,7
14.31 Kötött, hurkolt felsőruházat, pulóverek stb.	7 341	6 329	109,8	86,9

2/a ábra. Textilipar

2/b ábra. Ruhaipar

Az egyes szakágazatok arányát a textil- illetve a ruhaiparban a 2/a és 2/b ábra mutatja.

A textilipar szakágazati közül mára a legnagyobb volument az ún. egyéb textilárúk gyártása jelenti (TEÁOR:1391-től 1399), a legnagyobb szegmensek: a nemruházati konfekció (26%), a nemszőtt kelmék (11%) és a műszaki textiliák (19%).

A ruhaipar számai azt mutatják, hogy a ruhaiparban továbbra is a felsőruházat szakterülete a legnagyobb. Ez az utóbbi két évvel szemben, idén már együtt mozgott a többi területtel, bár a korábbi évek visszaesését még nyilván nem tudta kompenzálni. A III. táblázatból látható, hogy a felsőruházatot gyártó magyar cégeknek sikerült részben visszanyerniük a hazai piaci pozícióit. Hazai értékesítésüket 44,7%-kal növelték. A táblázat adatai azt is mutatják, hogy míg a textilipar növekedésének motorja az export, a ruhaipar 98,3%-os adata a hazai eladások 27,8%-os növekedéséből és az export 11%-os visszaeséséből adódik. Előző évben még az export piacon volt jobb a ruhaipar teljesítménye. A ruhaipar hazai piacnyerésével összefüggésben csökkent a ruhaipar exportaránya, a korábbi évekkel szemben 70% alá esett (68,9%). Ezzel szemben a textiliparban folyamatosan nő az export szerepe az értékesítésben, 2008-ban még 70% alatt volt, 2012-re 75,5%-ot ért el.

III. táblázat. Az árbevétel megoszlása
a különböző piacok között

TEÁOR'08 (NACE)	Az értékesítés indexe*					
	Összes		Hazai		Export	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012
13 Textilipar	118,9	113,4	114,0	104,9	120,8	116,4
14 Ruhaipar	98,2	98,3	94,9	127,8	99,4	89,0
1413 Felsőruhaipar	97,5	95,9	87,9	144,7	101,3	81,3
1414 Alsóruhaipar	97,5	93,1	122,0	93,0	93,7	93,1

* Előző év = 100

A textil- és ruhaipari termelők árak 2012-ben átlagosan 2,4%-kal nőttek. Ez kevesebb az ipari termelők árak 4,3%-os emelkedésénél. A termelők árak 102,4%-os árindexe 103,1%-os export- és 99,9%-os hazai árindexből adódik. A termelők árakhoz hasonlóan a ruházati termékek áremelkedése (2,6%) is elmarad a fogyasztói árak átlagos 6,3%-os növekedésétől.

A hazai kiskereskedelemben 2012-ben a ruházati termékek forgalma az összes kiskereskedelmi forgalom 3,78%-át tette ki. Ez jelentős csökkenés az előző évekhez képest, amikor ez a részarány 2010-ben még 4,22%, 2011-ben pedig 4,21% volt. A ruházati textiltermékektől eltérően nőtt viszont a lakástextil termékek aránya a kiskereskedelmi forgalomban: 0,56-ról 0,61%-ra.

A ruházati forgalom visszaesése azonban megállt, és indexe ismét felülmúlta a kiskereskedelem egészét, ahogy mindez az IV. táblázatból látható.

IV. táblázat. A ruházati kiadások alakulása (cipővel együtt)

Év	Kiskereskedelmi forgalom (ruházat és lábbeli)		Teljes kiskereskedelem
	Millió Ft	Mennyiségi index	
2005	367 856	106,4	105,5
2006	395 164	107,7	104,1
2007	398 408	99,1	97,0
2008	406 095	101,1	98,1
2009	394 939	95,6	93,6
2010	389 209	98,2	98,6
2011	386 403	96,7	100,8
2012	404 609	101,5	98,0

A textil- és a ruházati termékek tekintetében külkereskedelmi egyenlegünk (az export és az import különbsége) a hazai termelés csökkenése következtében folyamatosan csökkent és átment át a negatív tartományba. Legtovább a szövött alapanyagból ké-

szült ruházati termékek területén volt többletünk, de 2011-ben ez is negatívba fordult.

A cégek száma és a foglalkoztatási adatok

Ágazatunkra jellemzőek a kis- és középvállalatok dominanciája, ahogy ez az V. táblázatból jól látszik, ahol a regisztrált vállalatok számát tüntettük fel. A valóban működő cégek száma ennél kb. 10%-kal kisebb. A táblázat adataiból látható, hogy 2012-ben a textiliparban nőtt a cégek száma, és a ruhaiparban sem volt jelentős csökkenés.

A textil- és ruhaiparban 2011-ben lényegesen lelassult a foglalkoztatottság csökkenése, sőt a textiliparban a foglalkoztatottak száma az utolsó két évben már növekedett is, amint ezt a VI. táblázat adatai mutatják. (Ezek az adatok a legalább 5 főt foglalkoztató szervezetek létszámát jelzik, az ennél kisebb cégekre nincs adat.) A megkérdezésen alapuló felmérés (Labour Force Survey) ennél mintegy 30%-kal többet mér a textil- és ruhaiparra vonatkozóan.

V. táblázat. A cégek száma az egyes létszámkategóriákban

	Év	0 vagy ismételten	1-9 fő	10-49 fő	50-250 fő	> 250 fő	Összesen
13 Textilipar	2012	499	1114	110	35	6	2090
	2011	443	1134	128	36	3	1744
14 Ruhaipar	2012	862	3286	326	89	15	4578
	2011	876	3472	334	89	15	4786

VI. táblázat. A foglalkoztatás alakulása

	2010	2011	2012	Index 11/10	Index 12/11
Textilipar	11 733	12 548	13 629	106,9	108,6
Ruhaipar	21 720	20 809	19 884	95,8	95,6
Textil- és ruhaipar együtt	33 453	33 357	33 513	99,7	100,5

A textil- és ruhaiparban elérhető bruttó átlagkeresetek – a textiliparban 156 422 Ft/hó, a ruhaiparban 121 672 Ft/hó – továbbra is jelentősen elmaradnak a magyarországi átlagbértől, amely 2012-ben 222 990 Ft/hó volt. Igaz ez annak ellenére is, hogy a növekedés a textiliparban 6,8%, a ruhaiparban 8,9% volt a 4,7%-os országos átlaggal szemben.

Forrás: www.ksh.hu